Не покохаю жінки, якій бракує слуху.

Важко тут говорити про першу зустріч. її, можна сказати, взагалі не було, а коли й була, то така собою непомітна, що вони не запам'ятали її собі. Зрештою, діти, виховані на лоні природи, не мають того педантичного почуття часу, що міські.

Справжня, неминуча зустріч була літом, перед самими жнивами. Вона верталась з лісу вузькою стежкою між двома шпалерами доспілого жита, а він ішов тією самою дорогою до лісу або бозна-куди.

Йшли назустріч одне одному, зближалися з кожним кроком, трохи збентежені, трохи врадувані,— аж врешті стали. Стояли проти себе нерішучі, вичікуючи, хто перший заговорить. "Ти чи ви?" — билось їй у голівці.

Інстинкт жіночки підшепнув їй заговорити до хлопчика у куценьких штанцях, до цього недавнього ще товариша — будівничого замків у піску,— "ви".

— Ви куди? — спитала.

І цим чужим їм обом "ви" вона відразу підняла їх з дітей до молодих людей. Пізніше любилися й говорили собі нишком знову "ти".

Немає у світі нічого більш зворушливого, ніжнішого, як той перехід у дітей з "ти" на "ви", а потім знову на "ти".

Чим скоріше, тим краще. Від любові і смерті встерегтися не можна.

Вона інколи міркувала собі отак у своїй дитячій голівці, що якби так усі собі долею призначені зуміли знайти себе, то небо хіба мусило б заздрити землі.

Гей, молодосте, які сліпі в тебе очі, а як далеко ними бачиш!

Одного вечора, вертаючись з прогулянки попри залізничну станцію, почули, як хтось нагорі, у мешканні начальника, грав на фортепіано.

Стали і слухали.

У місті, де ходили до школи, вони не звернули б на це уваги, але тут, серед тиші цього сільського вечора, ця пісня вражала.

Їй (о серце жіноче, скільки у тебе очей, скільки у тебе вух?) впало на думку, що це грає, певно, одна з дочок начальника, і сіпнула його за рукав, щоб уже йшов.

Але він так вслухався, що навіть не помітив її руху.

Опам'ятавшись, він сказав:

— Моя жінка мусить уміти грати на фортепіано.

Вона зиркнула на свої пальці, почервоніла і сказала винувато:

— Я не маю слуху...

Він оглянувся, чи хто не йде, перехилив її голівку через свою руку і сказав у саме лице:

— Кожне твоє слово, любко,— це музика.

Скрипко душі людської, хто тебе настроює так, що раз твоя музика — правда, якої хіба у бога шукати, а раз — фальш, якій назви немає?

Ввечері роздумувала вона у своїм ще дитячім ліжечку:

— А все ж... а все ж... Господь мене тяжко скривдив, не наділивши слухом.

Про цю кривду роздумувала й ген-ген пізніше. Він був уже жонатий.

Гей, молодосте, які короткі твої сни, а як довго не можна їх забути!

1932